

ÎNCHEIERE

22 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Daniel Pantea, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Simion Capaclî împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Comrat cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești,

c o n s t a ț ă :

La 21 aprilie 2016, Simion Capaclî a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În motivarea acțiunii a menționat că, la data de 14 noiembrie 2013 în privința sa a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, în temeiul art. 78 alin. (1) din Codul contravențional. Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 18 februarie 2014 s-a admis parțial contestația sa, iar procesul-verbal cu privire la contravenție fiind anulat, întrucât a fost întocmit cu greșeli de către agentul constator.

Menționează că, la 07 aprilie 2014 agentul constator al Inspectoratului de Poliție Comrat, s-a întocmit alt proces-verbal cu privire la contravenție pe aceeași faptă.

Susține că, prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 13 mai 2014, devenită irevocabilă la 06 iunie 2014, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție din 07 aprilie 2014, în legătură cu faptul că nu există faptul contravenției.

Aderent, relevă că, întru apărarea drepturilor sale în cadrul cauzei contravenționale, a contractat avocatul Vladimir Cazmalî, care i-a acordat asistență juridică, și anume întocmirea contestațiilor împotriva proceselor-verbale cu privire la contravenție și apărarea intereselor în cadrul ședințelor de judecată, achitând pentru serviciile de asistență juridică prestate a achitat avocatului suma de 2100 de lei.

Astfel, în temeiul hotărârii Judecătoriei Comrat din 13 mai 2014 coroborată cu prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a

prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, consideră că cheltuielile suportate pentru asistența juridică urmează a fi compensate din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

Solicită încasarea din contul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul său a cheltuielilor legate de asistența juridică în sumă de 2100 de lei, a prejudiciului moral cauzat în sumă de 10000 de lei și a cheltuielilor de judecată exprimate prin taxa de stat în sumă de 250 de lei și 500 de lei pentru întocmirea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Comrat (f.d. 25).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 iunie 2016 s-a admis parțial acțiunea, s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în beneficiul reclamantului Semion Capaclî suma de 3000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat, suma de 2100 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică în cauzele contravenționale, precum și suma de 500 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru asistență juridică în prezenta cauză civilă; în rest, pretențiile lui Semion Capaclî cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 7000 de lei și a cheltuielilor de judecată legate de plata taxei de stat în quantum de 250 de lei, s-au respins ca neîntemeiate (f.d. 41-47).

Astfel, având în vedere că prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 13 mai 2014, devenită irevocabilă la 06 iunie 2014, în legătură cu faptul că nu există faptul contravenției, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit la 07 aprilie 2014 în privința lui Semion Capaclî, ultimul este în drept să solicite și să beneficieze de repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în temeiul Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 iunie 2016 (f.d. 83, 84-88).

La 13 aprilie 2017 reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Daniel Pantea a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul respingerii acțiunii.

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele factice ce țin de fondul cauzei și a invocat că, instanța de apel aplicat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului cauza prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești. Or, prin prisma Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, Simion Capaclî nu are dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile,

completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 (f.d.83) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire

nr.2394 din 06 martie 2017 (f.d. 89), iar cererea de recurs a fost depusă la 13 aprilie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d. 97), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Instanța de recurs atestă că, nu pot fi reținute alegațiile reprezentantului recurentului precum că, instanța de apel aplicat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului cauza prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești, deoarece Simion Capaclî nu întrunește condițiile prevăzute de Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Or, dispozițiile art. 3 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești prescriu că, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.

Completul decelează că, prin prisma jurisprudenței CtEDO, pentru a determina dacă o abatere se califică ca „penală”, în sensul Convenției, prima chestiune care trebuie stabilită este dacă norma care definește abaterea aparține dreptului penal în sistemul juridic al statului pârât; iar ulterior trebuie examinată natura abaterii și, în sfârșit, natura și gradul de severitate ale pedepsei care putea fi aplicată persoanei în cauză, luând în considerație obiectul și scopul articolului 6 al Convenției, sensul obișnuit al termenilor din articolul respectiv, precum și legislația Statelor Contractante (*the Garyfallou AEBE vs Greece*, hotărâre din 24 septembrie 1997).

În principiu, având în vedere că, caracterul general al CCA și scopul pedepselor, care este atât de a pedepsi, cât și de a preveni, sunt suficiente pentru a arăta că, în sensul articolului 6 al Convenției, reclamantul a fost acuzat de o abatere penală (a se vedea *Lauko vs Slovakia*, hotărâre din 2 septembrie 1998, *Ziliberberg vs Moldovei*, cererea nr.61821/00 din 1 februarie 2000, definitivă la 01/05/2005).

Prin urmare, instanța de recurs deduce că reprezentantul recurentului nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În altă ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, sânt similare argumentelor invocate în cererea de apel și care au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118

din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs. Această circumstanță evidențiază caracterul declarativ al recursului, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de recurentului în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțele de drept ale pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) și prevederile art. 437 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Daniel Pantea, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Daniel Pantea, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță